

We dragen allemaal een steentje bij

Overzicht blok 5 – We dragen allemaal een steentje bij (Kleuters - groep 4)

Doel blok: De leerlingen leveren een actieve bijdrage aan de groep als gemeenschap

Les	Groep 1/2	Groep 3	Groep 4
5.1	We doen het samen Leerlingen ervaren dat helpen een positief effect kan hebben. De taken worden geëvalueerd en bijgesteld.	Helpen De leerlingen leren wanneer iets helpen is en wanneer bemoeien. Ze stellen naar aanleiding daarvan regels op voor helpen.	Helpen De leerlingen leren met behulp van een parabel het verschil tussen voorzeggen en op weg helpen.
5.2	Helpende Handjes De leerlingen worden nog meer medeverantwoordelijk gemaakt voor de gang van zaken in de klas. Er worden (nieuwe) afspraken gemaakt over de 'Helpende Handjes' (klassendienst)	Helpen bij conflicten De leerlingen leren hoe je anderen kunt helpen bij het oplossen van hun conflict.	Helpen bij conflicten De leerlingen herhalen de essentie van de vorige les en passen die toe op een conflictsituatie.
5.3	We helpen elkaar De leerlingen leren wanneer iets helpen is en wanneer bemoeien. De leerlingen weten waarmee ze elkaar kunnen helpen.	Mediatie 1 De leerlingen leren het verschil kennen tussen een leerkracht als scheidsrechter en een leerkracht als mediator. Ze worden gewezen op de leerlingmediatoren die op school functioneren.	Mediatie 1 De leerlingen leren het verschil kennen tussen een leerkracht als scheidsrechter en een leerkracht als mediator. Ze worden gewezen op de leerlingmediatoren die op school functioneren.
5.4	We helpen elkaar bij een ruzie Leerlingen leren elkaar hoe ze met het stappenplan (Los het op) kunnen helpen een ruzie op te lossen.	Mediatie 2 De leerlingmediatoren van de school presenteren zich en leggen de leerlingen uit hoe een mediatie met leerlingmediatoren werkt.	Mediatie 2 De leerling-mediatoren van de school presenteren zich en leggen de leerlingen uit hoe een mediatie met leerling-mediatoren werkt.

Overzicht blok 5 – We dragen allemaal een steentje bij (groep 5 - groep 8)

Doel blok: In het invoeringsjaar leren de leerlingen wat mediatie is, namelijk conflicten oplossen met de hulp van een derde, neutrale partij. Daarna stimuleren de lessen van dit blok dat leerlingen een actieve bijdrage leveren aan de klas, de school en de wijk. Hierdoor vergroten we de betrokkenheid bij de gemeenschap. In groep 8 verwerven de leerlingen kennis over inzicht in de democratie. Ze leggen de koppeling naar de eigen school.

Les	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8
5.1	Hoe Vreedzaam is onze groep? De leerlingen geven aan hoe vreedzaam zij de groep ervaren (nulmeting).	De Participatieladder Leerlingen leren wat participatie is, en wat er van hen verwacht wordt t.a.v. actief meedoen, een bijdrage leveren en initiatief nemen. Ze bedenken ideeën om 'hoger' op de participatieladder te komen: meer in de richting van meebeslissen en eigenaarschap.	Hoe helpen we? Leerlingen leren kritisch kijken naar verschillende vormen van helpen..	De democratie De leerlingen krijgen inzicht in de democratie als staatsvorm. Ze kennen de rol van verkiezingen, Tweede Kamer en regering in een democratie.
5.2	Een plan voor onze groep De leerlingen maken actieplannen om een bijdrage te leveren aan de groep.	Een nieuwe taak: een commissie Ze kiezen samen met de leerkracht welk idee uit de vorige les zal worden uitgevoerd (hoog op de participatieladder). Leerlingen leren aan de hand van het voorbeeld van de feestcommissie wat een commissie is en hoe die werkt.	Hoe regelen we hulp? Leerlingen nemen initiatief om een actieve bijdrage te leveren. Waar mogelijk in de groep en in ieder geval in school en misschien al in de buurt. De leerlingen leren de behoefte aan hulp te onderzoeken.	Regels en wetten De leerlingen verdiepen hun inzicht in de democratie als staatsvorm. En ze zien de analogie tussen schoolregels en wetten.
5.3	We dragen een steentje bij Leerlingen wisselen ervaringen uit met het actieplan, bedenken vervolgacties en geven elkaar feedback op de acties..	Een commissie kiezen Leerlingen denken mee over welke commissies er in de klas komen en solliciteren daarnaar.	Actief helpen in en rond de school De leerlingen maken een plan om hun hulp goed uit te voeren. Zij denken na over mogelijkheden in de buurt of thuis.	De Grondwet De leerlingen dat in de Grondwet algemene rechten staan, en dat iedereen zich aan de Grondwet moet houden. Ze krijgen inzicht in de betekenis van de grondrechten.
5.4	Hoe Vreedzaam zijn we nu? De meting uit de eerste les wordt herhaald. De leerlingen bepalen waarin de groep vreedzamer is geworden. Ze brengen de ouders hiervan op de hoogte.	Wie komt er in de commissie? De commissie wordt vastgesteld. De leerlingen besluiten wie in de commissie komt te zitten.	Hoe is het gegaan? De leerlingen kijken terug op hun ervaringen met het geven van hulp. Ze onderzoeken hoe hun hulp heeft geholpen en of het echt aansloot op de hulpvraag. Wat voor soort hulp hebben ze gegeven? De leerlingen reflecteren op de betekenis van helpen voor zichzelf en maken een groepsverslag voor de school en hun ouders. Helpen in de buurt en de familie wordt opgestart.	Democratisch ABC De leerlingen passen hun kennis over de Grondwet toe op de school.

(Voor het eerste invoeringsjaar zijn voor de midden- en bovenbouw in de website Vreedzaam introductielessen over mediatie opgenomen).